

in.ihned.cz/zahranici

né z chatrčí v indiánské vesnici, která čítá šest příbytků, hejno dětí, není na žádné mapě a nejméně se vůbec nijak.

Pirani a krokodýli

Indiáni si stavějí chatrče na vysokých kůlech, pospojované mezi sebou chatrnými dřevěnými můstky. Takové opatření má svůj význam především v období dešťů, kdy celé okolí zmizí pod vodou. Vesnice stojí totiž téměř výhradně na břehu řeky, ta je alfou i omegou života zdejších obyvatel.

Jedním z nejčastějších jídel (kromě fazolí) jsou v Pantanalu jednoduše opečené ryby. Nejčastěji konzumovaným druhem, protože nejdostupnějším, jsou pirani. Indiáni je chytají na obyčejnou větev s kouskem vlasce, zahnutým špendlíkem místo háčku a matkou místo olůvky. Na toto primitivní rybářské náčiní napíchnou kousek syrového masa a tahají piraně v půlminutových intervalech.

Pokud do Pantanalu zavítáte v období, kdy je všude kolem dost vody, budete muset k nalezení krokodýla, který se nechá okukovat zblízka a případně vyfotit, vynaložit trochu energie. V období sucha, kdy všechny jezírka, tůně, potůčky a laguny vyschnou a na jejich místě zůstane jen mělké louže, se do jejich blízkosti stahují všichni kajmani z okolí. Na malém životním prostoru jsou potom natěsnáni jeden na druhém a celá scéna tak působí dojmem, že byste se po jejich tělech mohli dostat suchou nohou na druhý břeh.

Krokodýli a pirani jsou díky své dravosti prakticky jediní živočichové, kteří dokáží na tak malém prostoru přežít. Nejprve vyhubí všechno ve své vlastní kaluži a potom útočí i na živočichy, kteří se přiblíží zvenčí. Za normálních okolností jsou pirani extrémně citlivé na krev. Rozpoznají ji i při zředění jedna ku půldruhému miliónu, a útočí téměř výhradně při zaznamenání její přítomnosti ve vodě. Při období sucha je ohrožuje zmenšující se životní prostor a ryby reagují na pouhý

pohyb, takže brouzdání se ve vysychajících jezírcích se silně nedoporučuje. V období dešťů však tyto dva druhy představují pro Pantanal neocenitelnou službu zdravotní policie. Likvidují mrtvoly zvířat, která nestíhla utéct před vodou.

Indiáni si jich velmi váží. Na druhou stranu už každé malé pantanalské dítě ví, že se nemůže odvážit do řeky s otevřenou ranou.

Největší bažina

Ačkoli se o Pantanalu často mluví jako o největší bažině na světě, není močálem v pravém slova smyslu. Jde vlastně o vnitrozemskou deltu v široké rovině. Bažinou se Pantanal stává v období od listopadu do dubna, kdy přicházejí deště a hladina začíná pomalu stoupat. Podíl na tom má především mírný spád řeky Paraguay a ostatních sto sedmdesát pět zdejších záplavových řek. Při vytrvalých lijácích voda odtéká jen velmi pomalu a hromadí se. Rozlitá voda vytvoří prakticky jednolitou hladinu, z níž vyčnívají ostrůvky vyvýšených míst a samozřejmě i stromy. Když hladina začne opadávat, po straně řečišť zůstávají v prohlubních zbytky vody. Vznikají tak stovky jezírek, kaluží a tůní.

Část z pantanalských jezírek obsahuje slanou vodu. Vědci tvrdí, že zdejší území bylo před necelými 70 milióny lety mořem.

JAK SE TAM DOSTAT

Ačkoli díky obrovské rozloze Brazílie tady můžete využít vnitrozemské lety, jedná se o záležitost velmi nákladnou.

Pokud tedy nechcete, aby se cena za vaše jihoamerické dobrodružství vyšplhala moc vysoko, nejlepším řešením je letenka do Sao Paula. Tu můžete pořídit už od 17 tisíc ko-

run, ale cena se hodně odvíjí od momentálního období. Ze Sao Paula potom vyrazí spousta dobře vybavených dálkových autobusů, ať už do Foz du Iguacu nebo Campo Grande, kde sídlí agentury zajišťující pantanalské průvodce. Přímo do Pantanalu se potom dostanete najatým džípem.

AGENTURY A PRŮVODCI

Ať už budete startovat z Foz du Iguacu nebo Campo Grande, každý zdejší hotel vám nabídne svého průvodce, o kterém bude přísahat, že jde o toho nejlepšího. Mezi jednotlivými agenturami a tím, co poskytují, jsou však propastné rozdíly. Rozhodně byste si měli dát pozor na to, co která agentura slibuje. Příliš velký úsek pralesa, který vám nabízí poznat, znamená jen to, že se budete celý den kodrat na korbě místního nákladáčka a budete plašit všechno v okruhu deseti kilometrů. Stej-

ně tak byste měli trvat na tom, abyste alespoň část expedice měli zajištěné ubytování ve vesnici, protože ačkoli spaní v hamakách – tradičních sítích, vypadá romanticky, vedlejším efektem pobytu v pralesa je to, že vaše jídlo a osobní věci se za čas změní v útočiště červů a hmyzu. Dobrá agentura se vás také zeptá na vaše vybavení a bude chtít vidět boty, v kterých hodláte výpravu absolvovat, aby tak předešla možným komplikacím, které se v terénu jen těžko řeší.

KDE SE UBYTOVAT

Kromě větších měst na krajích Pantanalu neexistuje v hloubi pralesa žádný hotel či penzion. Bydlí se buď přímo u místních obyvatel, nebo se při delších výpravách, kdy se zůstává přes noc venku, kempuje přímo v pralesa. Proto se také ve všech průvodcích velmi nedoporučuje vyrážet do Pantanalu na vlastní pěst jen s batohem na zádech. Najatí průvodci vám většinou za-

jistí ubytování i stravu. Ale i když budete bydlet v místních chatrčích, rozhodně nelze počítat s žádným velkým komfortem. Chatrče jsou jen velmi ledabyle sbité z prken a například zuby se vždy čistí vodou z řeky. Pokud trváte na hotelovém pohodlí, můžete ho mít v hotelu Cuiabá, nicméně výměnou za něj musíte obětovat zážitky, které nabídne jen skutečný Pantanal.

FOTO: ARCHIV